

Kis privát műkereskedelemtörténetek

Műértők 2

MARTOS GÁBOR

Kálmán Maklár Fine Arts, Budapest, 2020, 360 oldal, 4990 forint

Néhány éve Maklár Kálmán műkereskedő és Bányó András újságíró elhatározta, hogy utóbbi nagyinterjúkat készíti a hazai műkereskedelem világában otthonosan mozgó szereplőkkel, előbbi pedig kötetekbe rendezve megjelenteti ezeket. Ebből a közös szándékból jelent meg két éve *A műgyűjtő* című könyv, amelyben a minden bizonnyal legnagyobb mai hazai magángyűjteményt magáénak tudó Antal Péter mesél szenvedélyéről, a gyűjtés örömeiről és buktatóiról; majd tavaly egy (most már, mivel itt a második, azt is tudjuk, hogy az első) *Műértők* című válogatásban Bányó és hét újabb beszélgetőpartnere – Barki Gergely, Egri János, Kemény Gyula, Kolozsváry Marianna, Kováts Lajos, Lakatos György és Maklár Kálmán – kalauzolta tovább az érdeklődőket abban az izgalmas világban, amit a műkereskedelem, a műgyűjtés és a műélvezet jelent.

Ebbe a mostani, kettes számú kötetbe öt további ilyen beszélgetés került. Alföldi Róbertől kiderül például, hogy hogyan tanult meg fokról fokra rengeteg mindent mindarról, ami összefügg a szenvedélyével: a képzőművészetről, a művészekről, a gyűjtésről, sőt még az elengedésről is. Kratochwill Mimi művészettörténészként tud rengeteget első kézből például a Múcsarnok egykori

Országos Képzőművészeti Kiállításainak zsűrizéséről – mondjuk, hogy Aczél György hogyan „szemlélte” Csernus Tibor festményét a Múcsarnok egyik oldaltermében, hogy aztán ő maga döntsön arról, hogy az végül is kikerülhet-e a közönség elé vagy sem (persze: „sem”). Csernusról, a jóbarátról amúgy is rengeteg szó esik a beszélgetésben, ahogy Czöbélről is. Nudelmann László különös „átmenet” a műkereskedő és a műgyűjtő között. Már gyerekkorában régi érmék adásvételével szerezte meg a pénzt arra, hogy – akkor még nem festményeket, de festményeket reprodukáló – gyönyörű színes (és drága) bélyegeket vásárolhasson magának. Ő főleg a Kornisshoz és Barcsayhoz fűződő személyes kapcsolatairól, a velük töltött időkről és a velük kötött üzletekről mesél. Pátzay Vilma a hazai műkereskedelem átalakulásának kezdeteinél forgolódott a dolgok „sűrűjében”: 1984-től 1996-ig volt a félig állami, félig (majd később már egészen) magánvállalkozásban működő Műgyűjtők Galériájának alapító igazgatója. Beszél arról, hogy 1984-ben a „cég” alapítására kapott – hogy kitől, az is érdekes adalék a korhoz – 160.000 forintból hogyan is vásároltak meg a galéria indulásához mindösszesen négy darab Scheiber-képet, illetve hogy

kolléganője, a mai hazai galériás világ egyik legmeghatározóbb szereplője hogyan tanulta ki egy elegáns francia úrtól az árverésvezetés „nyugati” csínját-bínját, hogy aztán az így megszerzett tudását először önállóan Kádár János hagyatékának aukcionálása alkalmával mutathassa meg. Szekeres Anna pedig az 1985 októberében megnyitott, első teljesen magán-műkereskedés, a Qualitas Galéria vezetője volt, aki így aztán ugyancsak hitelesen tud mesélni nemcsak a korábbi képcsarnokos zsűrizésekről és a cég utazó műtárgyügynökeiről, de arról is, hogy mit is jelentett az, hogy ők már „valutával is dolgozhattak”. És persze ő is beszél gyűjtőkről, gyűjteményekről, hamis képekről, meg még egy csomó más hallatlanul izgalmas dologról azokból az évekből.

Egyszóval megint itt van egy közös Bányó–Maklár–könyv, benne rengeteg adattal, részlettel és sztorival, amelyek mögött mind ott van a közelmúlt és a ma művészeti-műkereskedelmi világa – vagyis annak néhány újabb egyéni „nézete” (nekünk meg „olvasata”).

A kötet a Kálmán Maklár Fine Arts Galériában kapható. Az eladásból származó bevételt jótékony célra fordítják.